SPRENDIMAI

TARYBOS SPRENDIMAS

2013 m. kovo 7 d.

dėl 4-metilamfetamino kontrolės priemonių

(2013/129/ES)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2005 m. gegužės 10 d. Tarybos sprendimą 2005/387/TVR dėl keitimosi informacija apie naujas psichoaktyvias medžiagas, jų rizikos įvertinimo ir kontrolės ([1]), ypač į jo 8 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos iniciatyvą,

kadangi:

(1) remiantis Sprendimo 2005/387/TVR 6 straipsniu neeiliniame Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centro išplėstinio Mokslo komiteto posėdyje buvo parengta 4-metilamfetamino rizikos įvertinimo ataskaita, ir 2012 m. lapkričio 29 d. ši ataskaita pateikta Komisijai;

(2) 4-metilamfetaminas yra sintetinis meilinant žiedą gaunamas amfetamino darinys, kurio daugiausia aptinkama amfetamino ir kofeino turinčiuose ėminiuose miltelių ir pastos pavidalu, tačiau jo taip pat pasitaikė tablečių ar skysto pavidalo. Jo atsirado neteisėtoje amfetamino rinkoje, kur jis parduodamas ir vartojamas kaip kontroliuojamas narkotikas amfetaminas. Gautas vienas pranešimas apie tai, kad ši medžiaga buvo aptikta internetu parduodamame komerciniame produkte. Pagrindinis 4-metilamfetamino sintezės cheminis prekursorius yra 4-metilbenzilmetilketonas (4-metil-BMK), kurį, panašu, galima įsigyti internetu ir kuris nėra kontroliuojamas pagal 1988 m. Jungtinių Tautų Organizacijos konvenciją dėl kovos su neteisėta narkotinių priemonių ir psichotropinių medžiagų apyvarta;

(3) vartotojai retai praneša apie konkretų fizinį 4-metilamfetamino poveikį, nes vartotojai paprastai nežino, kad suvartojo šią medžiagą. Tačiau iš kelių turimų pranešimų matyti, kad jos poveikis yra stimuliuojamasis. Duomenys apie poveikį žmogui, kurių turima nedaug, leidžia manyti, kad 4-metilamfetaminas gali turėti tokį nepageidaujamą poveikį kaip hipertermija, hipertenzija, anoreksija, pykinimas, prakaitavimas, skrandžio distresas, kosulys, vėmimas, galvos skausmas, stiprus širdies plakimas, nemiga, paranoja, nerimas ir depresija. Šiuo metu turimų duomenų nepakanka, kad būtų galima nustatyti santykinį medžiagos gebėjimą sukelti priklausomybę;

(4) remiantis turimais neišsamiais duomenų šaltiniais, ūmus 4-metilamfetamino toksiškumas yra panašus į kitų stimuliuojančių medžiagų. Tam tikri faktai leidžia manyti, kad vartojant 4-metilamfetaminą su kitomis medžiagomis, įskaitant amfetaminą ir kofeiną, gali kilti didesnis bendro toksiškumo sustiprėjimo pavojus;

(5) keturiose valstybėse narėse užregistruotas 21 vienas mirties atvejis, kai po mirties paimtuose mėginiuose buvo aptiktas 4-metilamfetaminas (atskirai arba kartu su viena ar keliomis medžiagomis, pirmiausia amfetaminu). Nors remiantis turima informacija neįmanoma tiksliai nustatyti, kaip 4-metilamfetaminas yra susijęs su tomis mirtimis, kai kuriais atvejais nustatyta, kad ši medžiaga buvo vyraujantis narkotikas, o jos kiekis – panašus į nustatytąjį tam tikrais amfetamino sukeltais mirties atvejais;

(6) 4-metilamfetamino aptikta 15 valstybių narių, o viena valstybė narė pranešė apie šios medžiagos gamybą savo teritorijoje. 4-metilamfetamino paplitimą konkrečiai įvertinti sunku. Neturima informacijos apie konkrečią šios medžiagos paklausą vartotojų grupėse ir ja neprekiaujama internetinėse parduotuvėse;

(7) remiantis turima informacija galima teigti, kad 4-metilamfetaminą gamina ir platina tos pačios organizuotos nusikalstamos grupės, kurios užsiima amfetamino gamyba ir neteisėta prekyba;

(8) Sąjungoje 4-metilamfetaminas neturi žinomos, nustatytos ar pripažįstamos medicininės vertės ir medicinoje nenaudojamas, be to, Sąjungoje šiai medžiagai nėra suteikta rinkodaros leidimo. Be to, kad jis naudojamas kaip analizės pamatinis standartas ir atliekant mokslinius tyrimus, neturima duomenų, kad jis gali būti naudojamas kokiais nors kitais teisėtais tikslais;

(9) šiuo metu 4-metilamfetamino vertinimas neatliekamas, jis taip pat nebuvo įvertintas pagal Jungtinių Tautų sistemą. Aštuonios valstybės narės taiko šiai medžiagai kontrolės priemones pagal narkotikų kontrolės teisės aktus, kuriais vykdomi jų įsipareigojimai pagal 1971 m. Jungtinių Tautų psichotropinių medžiagų konvenciją. Kitos dvi valstybės narės feniletilaminui taiko savo nacionaliniuose teisės aktuose nustatytą bendrą apibrėžtį, o viena valstybė narė taiko jam kontrolės priemones pagal vaistam taikytinus teisės aktus;

([1]) OL L 127, 2005 5 20, p. 32.

(10) rizikos vertinimo ataskaitoje nurodoma, kad mokslinių duomenų apie 4-metilamfetamino savybes ir riziką yra nedaug, ir pažymima, kad reikia toliau tirti su šia medžiaga susijusį bendrą pavojų sveikatai ir socialinę riziką. Tačiau turimi įrodymai yra pakankamas pagrindas taikyti 4-metilamfetaminui kontrolės priemones visoje Sąjungoje. Taip yra dėl to, kad ji kelia pavojų sveikatai (kaip nustatyta aptikus ją keliais mirties atvejais), ypač jei ji vartojama kartu su kitomis medžiagomis; ji atrodo ir veikia panašiai kaip amfetaminas; dėl to, kad vartotojai gali suvartoti medžiagos to nežinodami ir 4-metilamfetamino medicininė vertė yra nedidelė bei medicinoje 4-metilamfetaminas naudojamas retai, jam turėtų būti taikomos kontrolės priemonės visoje Sąjungoje;

(11) 10 valstybių narių jau taiko 4-metilamfetamino kontrolės priemones, todėl jam pradėjus taikyti kontrolės priemones visoje Sąjungoje galima būtų išvengti problemų tarpvalstybinio teisėsaugos ir teisminio bendradarbiavimo srityse;

(12) kontrolės priemonės visoje Sąjungoje taip pat gali padėti užtikrinti, kad 4-metilamfetaminas netaptų amfetamino alternatyva neteisėtose narkotikų rinkose,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Šiuo sprendimu pradedamos taikyti kontrolės priemonės naujai psichoaktyviajai medžiagai 4-metilamfetaminui visoje Sąjungoje.

2 straipsnis

Ne vėliau kaip iki 2014 m. kovo 17 d. valstybės narės, vadovaudamosi savo nacionaliniais įstatymais, imasi reikiamų priemonių, kad 4-metilamfetaminui būtų pradėtos taikyti kontrolės priemonės ir baudžiamosios sankcijos, kaip numatyta jų teisės aktuose, kuriais vykdomi jų įsipareigojimai pagal 1971 m. Jungtinių Tautų psichotropinių medžiagų konvenciją.

3 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.*

Priimta Briuselyje 2013 m. kovo 7 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

A. SHATTER